

Koncentrační tábor a mé vzpomínky na Terezín

I. Pokuste se svými slovy říci, co to byl podle vás koncentrační tábor. Co všechno si pod tímto pojmem dokážete představit? Svoje závěry si můžete ověřit ve slovníčku pojmů.

II.A. Podívej se na mapu, prohlédněte si legendu mapy. Jak se dnes jmenují státy, na jejichž území se nacházely koncentrační a vyhlazovací tábory?

Z příkazu Vám oznamujeme, že dne 11. února máte odcestovati k pracovnímu nasazení v Terezíně. Děti: Nežidovské děti nemohou býti vzaty sebou. Tyto děti mohou zůstat v bytě v opatrování příbuzných nebo známých, nebo mohou býti dány k příbuzným nebo známým smíšeným manželstvím, nebo do veřejných sociálních institucí. Židovské děti musí být vzaty sebou do Terezína.

Z příkazu Vám oznamujeme, že dne 11. února máte odcestovat k pracovnímu nasazení v Terezíně. Děti: Nežidovské děti nemohou být vzaty s sebou. Tyto děti mohou zůstat v bytě v opatrování příbuzných nebo známých, nebo mohou být dány k příbuzným nebo známým smíšeným manželstvím, nebo do veřejných sociálních institucí. Židovské děti musí být vzaty s sebou do Terezína.

II.B. Čemu v citovaných vzpomínkách nerozumíte? Proč na terezínské vězně působil osvětimský tábor jako divadlo hrůzy?

Ze vzpomínek přeživších vězňů, kteří byli deportováni z Terezína do Osvětimi – Birkenau

Příjezd do Osvětimi:

- a) „Takže jsme šli pěšky a z toho mám zážitek. Když jsme přicházeli k táboru, tak se otevřelo divadlo hrůzy. My jsme nemohli pochopit, co se tam vlastně děje. Pruhovaní lidé tam skákali nahoru, dolů, nahoru, dolů a jiní pruhovaní lidé na ně křičeli auf-nieder, auf-nieder...“
- b) „Vešli jsme do brány a postupovali mezi dřevěnými baráky po Lagerstrasse. Řekli nám, že z vagónů na rampě vystoupila teprve polovina vězňů, to bylo 2 500. Dalších 2 500 vězňů že přijede později. Také nám řekli, že tábor, ve kterém nyní jsme, má označení Bllb a že je to jeden z mnoha osvětimských táborů. Tyto informace jsme získali od vězňů, kteří se po táboře volně procházeli, většinou mluvili polsky. Byl tam také jeden Čech, a když jsme ho ptali, kde jsou dřívější transporty z Terezína do Osvětimi, tak řekl: ‘Odsud je možno se dostat jen do země,’ ukázal palcem dolů, ‘nebo do nebe,’ a ukázal palcem nahoru...“

III. Každodenní život terezínských vězňů v rodinném táboře v Osvětimi.

Pečlivě si přečtěte vzpomínky vězňů na život v rodinném táboře v Osvětimi. Na základě četby porovnejte život vězňů v ghettu Terezín a v Osvětimi. V čem se shodoval a v čem se lišil?

- a) Tetování vězeňských čísel: „V té okolní hrůze tu bolest člověk ani nevnímal, to bylo takové pero namočené do inkoustu. To bylo jedno bodnutí vedle druhého...“
- b) Hygiena: „Hygienické poměry zde byly ještě horší než v Terezíně. Společné umývárny – samozřejmě, že tekla pouze studená voda – i společné latríny. Přirozený lidský stud se tu rychle vytratil, ženy i muži se umývali vedle sebe, tedy spíš oplachovali, neboť mýdlo nahrazovala jakási písková hmota, a vedle sebe chodili i na ‘toaletu’ - posléze vznikla jakási tichá dohoda, že muži používali opačnou stranu latríny než ženy...“
- c) Nástupy: „Když se odpoledne všichni vězni vrátili ze zaměstnání, začalo se volat táborovou poštou: ‘Nastoupit k apelu!’ Všichni vězňové se seřadili u svých bloků do pětiřady. Pak přišel ke každému seřazenému útvaru esesák a osobně všechny pětice sečetl. Přitom se muselo stát nehnutě s obnaženými hlavami za povelu: ‘Mützen ab!’ Všechny součty se pak sečetly do jedné cifry a výsledek byl oznámen lagerschreiberovi. To byl chytrý vězeň, Polák, který musel sečíst všechny živé i zemřelé. Výsledek pak musel souhlasit se stavem. Pokud nesouhlasil, počítalo se znovu a tak dlouho, než se přišlo na chybu.“
- d) Stravování: „Ráno obligátní teplá černá voda, v poledne asi tři čtvrtě litru polévky, někdy řidké z červené řepy, jindy trochu hustší s kousky brambor, večer čtvrtka či pětina ‘komisárku’ s kolečkem náhražkového salámu nebo kostkou umělého medu, případně margarínu...“